

Samsø Energiselskab Smba

Søtofte 24, Tranebjerg - DK-8305 Samsø

Tlf.: +45 86593211 - Fax: +45 86592311

<http://www.samsø.com> - E-mail energiselskabet@samsø.com

Kommentarer og forslag til "Regionplan 2001" for Århus Amt

I dette notat tillader vi os at kommenterer Debatoplægget af februar 2000 i et forsøg på, at indskrive mulighederne og de fælles perspektiver for Århus Amt og Samsø "Danmarks Vedvarende Energi Ø".

Metoden i det efterfølgende er, at kommentere nogle af siderne i rækkefølge og enkelte steder vil vi pege på muligheder for at indskrive konkrete passager om den vedvarende energi ø: *det gør vi kursiveret.*

Side 3 - Forord:

Det fremhæves, at amtet udfordres af dynamikken i Øresundsregionen men at "Århus Amt står godt rustet i f.t. denne udfordring. Derefter nævnes nogle styrker så som infrastruktur, landsdækkende uddannelsesinstitutioner, kulturliv m.m. Man kunne også tilføje: *Samsøs udnævnelse til Danmarks Vedvarende Energi Ø.*

Side 16 - Friluftspolitik:

Stride Strømme gives plads i Debatoplægget og vi kunne her foreslå indflettet "Velkomstcentret" i Tranebjerg der bl.a. er diskuteret en del med amtets Erhvervsafdeling.

Centre på Samsø

1.- og 2. afsnit som foreslået af amtet

(Forslag til et afsnit 3)

I Tranebjerg centrum arbejder Økomuseum Samsø med at ombygge det nedlagte mejeri til et attraktivt Velkomstcenter. Her skal de besøgende i permanente- og i temaudstillinger orienteres om øens historie, energien og de besøgssteder der er etableret forskellige steder på øen.

Side 18 og 19 - Vindmøller:

I 1. spalte afsnit 3 kunne havvindmøllerne syd for Samsø nævnes f.eks. således:

..... i det væsentlige ske på havet. I forbindelse med det vedvarende energi ø projekt på Samsø, skal der således etableres 10 vindmøller på havet, 3,5 km. syd for Samsø.

På oversigtskortet vil vi foreslå, at de to møllegrupper der bliver etableret i år - syd for Permelille og på Brundby Mark - bliver markeret som "Eksisterende gruppe af vindmøller". Endvidere kunne det overvejes, at markere lokaliteten umiddelbart vest for Paludans Flak som et endnu "ikke udnyttet vindmølleområde".

Side 22 - Kulturhistorie:

Vi har ikke et direkte bud på en tekst. Men vil gerne pege på, at Samsø som Danmarks Vedvarende Energi Ø naturligvis også vil arbejde med energien som et kulturhistorisk fænomen. Når man ser på de 13 temaer amtet har fremhævet fremgår det da også, at energi er en væsentlig direkte eller indirekte faktor ved flere af temaerne.

Side 28 - Agenda 21:

Det vil være naturligt, at omtale energiprojektet under denne overskrift. Det gælder for alle 5 pejlemærker. Tilsvarende arbejder vi specielt med fire af de seks emner som er nævnt i debatoplægget. I forlængelse af de seks emner nederst i 1. spalte kunne man derfor tilføje - *Samsø, som Danmarks Vedvarende Energi Ø, er et eksempel på hvorledes borgere og myndigheder samarbejder omkring miljøforbedringer.*

Vedrørende miljøforbedringer ønsker vi i øvrigt at pege på den vedvarende energis store CO2 fortrængning. Dette er vigtigt at forholde sig til i disse tider, hvor vindkraften opfattes som et planlægningsproblem.

AJN, d. 23.03.00

86590140

3 sider

Høj Benf

Er det OK?

Hilsen Tage

INTERNT notat om de nye Fjernvarmeprojekter på Samsø

Energiselskabet ARKE og to borgergrupper har i et år arbejdet for realisering af fjernvarme i hhv. Nordby/Mårup og Ballen/Brundby/Ørby/Permelille.

Nordby/Mårup:

I september '99 bevilgede Energistyrelsen 100.000 kr. til ARKE til skitseprojektering af fjernvarmen i området. ARKE fremsendte dette projekt til Samsø Kommune i december. Kommunen ekspederede det straks videre til Energistyrelsen, efter aftale med styrelsen.

Som bekendt kunne styrelsen ikke acceptere forslaget, hvorfor der blev afholdt et møde om projektet i København d.28. januar '00. Et af hovedproblemerne var, at skitseprojektet lagde op til 60 % statsstøtte til etableringen - Styrelsen må højest give 50 %, og det kun i meget specielle tilfælde eksempelvis: ny teknologi eller høj risiko.

På mødet blev det aftalt, at Energistyrelsen, ARKE, Borgerne, Kommunen og Samsø Energiselskab meget hurtigt skulle endevende problemstillingerne og prøve at finde en løsning, der indeholdt solvarme og lokal biomasse som energikilde.

Der blev imellem partene udvekslet en del mails med spørgsmål fra Energistyrelsen og svar/løsningsmodeller fra parterne på Samsø samt specielt ARKE og deres konsulent (Per Alex Sørensen, PlanEnergi Nordjylland). Da mulighederne syntes endevendt tilstrækkeligt, blev der aftalt et møde mellem parterne d. 23. marts hos ARKE i Århus.

Tirsdag d. 21. marts ringede Søren Tafdrup (ST) fra Energistyrelsen imidlertid og foreslog mødet rykket til Samsø. Styrelsen ville fortælle Borgmesteren at man ikke umiddelbart kunne støtte fjernvarmeprojektet i dets nuværende udformning. Samtidig ønskede styrelsen dog at udtrykke vilje til, at man kunne finde en eller anden løsning for Nordby/Mårup. Endvidere ville ST gerne mødes med borgergruppen fra de to landsbyer på et efterfølgende møde.

Såvel John Sander, Leif Nielsen som Bent Schaloffsky var udenøs den pågældende dag. Vi gennemførte dog et samlet møde i Nordby mellem ST, borgergruppen, Birgit Bjørnvig, Lasse Lillevang, Søren Hermansen og Aage Johnsen.

ST indledte mødet med en redegørelse for forløbet efter projektet var afleveret i Energistyrelsen. I starten vurderede styrelsen at det store solvarmeanlæg (1500 - 2500 m²) var problemet. Men efterhånden er man nået frem til, at det er det samlede projekt der er problematisk. Fjernvarmenettet er for omfattende og energiforbruget i området er for lavt. Det betyder bl.a., at der nogle steder er nettab på 40 %.

Gunnar Rising var enig i at forbruget er lavere i området end det der er standard i Danmark og dermed det, der er anført i Energiplanen fra 1997. Man havde i ARKE regnet på, hvad en årlig fast afgiftforøgelse med 500 kr. ville medføre (det vil formentlig ske i løbet af kort tid i alle ARKES fjernvarmeområder). ARKES beregning viser, at tilskudsbehovet fra Energistyrelsen herefter falder til 51 - 55 %.

Birgit Bjørnvig, Jørgen Hald m.fl. fremførte, at hele projekt Vedvarende Energi Ø er truet, hvis vi ikke kan gennemføre fjernvarmeprojektet i Nordby/Mårup. Jens Kjeldahl var enig i dette og mente, at der må kunne findes flere besparelsesmuligheder - bl.a. en rationaliseringsgevinst når der samtidig skal etableres/renoveres nye kloak-, vand- og

elsystemer. JK mente også at brændselsprisen var rimelig højt kalkuleret, ligesom grundprisen og rørentreprise også virkede høje.

ST efterlyste et forbedret projekt og bad ARKE undersøge en forbedret økonomi med inddragelse af det der var blevet fremført på mødet samt nye og godt isolerede "dobbelte fjernvarmerør" (frem- og returrør indpakket i samme isolering). Tilsvarende vil Lasse Lillevang og Søren Hermansen tage kontakt til udvalgte biomasseleverandører for at høre om aktuelle Samsø priser med garanteret levering over 5 - 10 år.

ARKE og Samsøparterne sender det fornyede materiale frem til Energistyrelsen umiddelbart før Påske. Forhåbentligt havner vi derefter på en acceptabel tilskudsprocent! Og forhåbentligt kan det aftales i slutningen af april, at projektet fortsætter.

Ballen/Brundby/Ørby/Permelille:

For dette fjernvarmeområde har ARKE ligeledes i september '99 modtaget 100.000 kr. i støtte til skitseprojektering. Det forlyder, at Ballen/Brundby foreslås sluttet til Tranebjerg Varmeværk og at Ørby kan forsynes fra Brattingsborg. Om ARKE har udformet et system for Trolleborg og Permelille ved vi ikke. Leif Nielsen og Peter Ibsen har i februar måned skrevet til ARKE og bedt dem om at redegøre for projekterne i de fire landsbyer.

Der er flere grunde til at man ønsker afklaring for de fire landsbyer:

- Det virker forholdsvis ukompliceret at etablere et fjernvarmenet i Ballen/Brundby, når selve varmekædet er etableret i Tranebjerg. Det kan være at værket skal udvides, men der skal formentlig ikke udarbejdes ny lokalplan m.m.
- Nybyggerierne ved Ballen og Skoleparken kan snart medføre krav om, at kommunen skal etablere en eller flere satellitcentraler og mindre fjernvarmenet i området.
- På grund af henvendelser fra brugere med nedslidte fyr eller kedler er vi interesseret i at vide, om f.eks. Permelille og Ørby skal bevares som en fjernvarmelandsby?

ARKE har endnu ikke svaret på henvendelsen.

Fjernvarmeplanlægningen i øvrigt:

Det har været forventet, at ARKEs arbejde med de to nye fjernvarmeområder der omfatter seks landsbyer ville resultere i afklaring for disse landsbyer i begyndelsen af dette år. Samtidig kunne man så vurdere på tidsplanerne for de øvrige potentielle fjernvarme landsbyer.

Med erfaringerne fra Nordby/Mårup og de fire landsbyer i Ballen/Brundby systemet skal det måske overvejes, om de mindste af landsbyerne fortsat skal opretholdes som kollektivt forsynede områder?

Tilsvarende bør det måske overvejes, om områderne mellem de fremtidige kollektivt forsynede landsbyer skal indgå som kollektivt forsynede?

Set i dette lys ved vi derfor ikke på nuværende tidspunkt om f.eks. Langemark/Torup bør kobles til Besser eller til Tranebjerg. X

AJN og LL, d. 27.03.00